

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1.

Titlul proiectului de act normativ: **Hotărâre pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern**

Secțiunea 2.

Motivul emiterii actului normativ

I. Descrierea situației actuale

Evoluția activității de audit intern în sectorul public a cunoscut în ultima perioadă un trend ascendent vizibil, depășindu-se faza de început, în care s-au pus bazele instituționale, trecându-se la faza de consolidare, în care auditul public intern trebuie să devină pe deplin funcțional și să-și aducă o contribuție importantă la îmbunătățirea managementului entităților publice.

Evaluările sistematice ale modului în care a fost implementat auditul intern în sectorul public din țara noastră, s-au materializat într-o serie de constatări privind organizarea și funcționarea acestei activități, astfel:

- dimensionarea necorespunzătoare a compartimentului de audit intern la unele entități publice de nivel central;
- sistem slab de selecție a personalului calificat în funcțiile de auditori interni;
- independența redusă a compartimentelor de audit intern în raport cu managementul de vârf al entităților publice.

De asemenea, managementul general nu are întotdeauna o preocupare pentru asigurarea resurselor necesare compartimentului de audit intern, astfel încât acesta să poată furniza valoare adăugată activităților entității publice.

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern a fost parteneră în Proiectul de twinning RO05/IB/FI/04 „*Consolidarea funcției de audit intern*”, finanțat de Comisia Europeană și realizat cu parteneri din Franța și Austria, care a avut unul dintre obiective analiza necesității înființării comitetelor de audit public intern în România.

Rapoartele elaborate de experții străini din cadrul twinning-ului au identificat ca un risc organizațional faptul că serviciile de audit public intern nu dispun de o structură profesională în cadrul căreia pot fi dezbătute subiecte esențiale, precum planul de audit, rezultatele activității de audit intern, eficiența funcției de audit. Pentru diminuarea acestui risc au recomandat ca Legea auditului public intern să prevadă posibilitatea înființării „*comitetelor ministeriale de audit intern*”.

Experții din cadrul twinning-ului au precizat că aceste comitete trebuie să aibă în componență persoane atât din interiorul instituției, cât și din afara acesteia, să aibă un rol consultativ, iar ca atribuții dezbateră modulul de planificare a activității de audit, a desfășurării activității de audit și a analizei recomandărilor formulate de auditorii interni.

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern a elaborat *Proiectul de act normativ de modificare și completare a Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern* care a fost supus dezbaterii și adoptat de Parlamentul României prin *Legea nr. 191/2011*. Promovarea acestui act normativ va contribui la întărirea cadrului legislativ specific auditului public intern și la eficientizarea modului de utilizare a fondurilor publice.

Legea nr. 191/2011 de modificare și completare a Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, care este în concordanță cu *Standardele internaționale de audit intern* și cu practica recunoscută în domeniu cuprinde, în principal, dispoziții cu privire la:

- Înființarea comitetelor de audit intern la nivelul ordonatorilor principali de credite de nivel central, care derulează în cursul unui exercițiu bugetar un buget mai mare de 2 mld. lei.

- Asigurarea în comun a activității de audit intern, de către mai multe entități publice locale, una îndeplinind rol de organizator, sau realizarea activității de audit public intern, pentru mai multe entități, de către compartimente de audit constituite la nivelul structurilor asociative de utilitate publică ale autorităților administrației publice locale.

- Realizarea, de către Ministerul Finanțelor Publice, prin Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern, a activității de audit intern la entitățile publice centrale ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali de credite, gestionează anual un buget de până la 5 mil. lei și nu și-au constituit un compartiment de audit public intern.

- Implementarea sistemului de atestare a auditorilor interni din sectorul public, astfel încât, începând cu anul 2016, să activeze în entitățile publice numai auditori interni atestați, care s-au dedicat acestei profesii.

- Alte modificări și completări se referă la: definirea mai clară a domeniului auditului public intern și a obiectivelor auditului public intern, respectiv termenii de asigurare și consiliere; stabilirea mai clară a sferei auditului public intern și a modului de constituire și subordonare a compartimentului de audit public intern în entitatea publică; introducerea unor noi definiții ale unor termeni și concepte, precum și obligația de elaborare a planului multianual de audit public intern.

Referitor la **înființarea comitetelor de audit intern în entitățile publice**, *Legea nr. 191/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern*, cuprinde dispoziții referitoare la:

- obligativitatea, pentru instituțiile publice centrale care derulează în cursul unui exercițiu bugetar un buget mai mare de 2 mld. lei, de a constitui un comitet de audit intern pentru a acționa în vederea creșterii eficienței activității de audit public intern;

- structura comitetelor de audit intern, care vor fi formate din auditori interni cu experiență de minim 5 ani în auditul public intern, din specialiști care activează în domeniile specifice de activitate ale entităților publice și din șeful compartimentului public intern din entitate;

- atribuțiile comitetelor de audit intern, se referă la dezbateră și avizarea planurilor multianuale și anuale, a rapoartelor anuale privind activitatea de audit public intern, dezbateră și emiterea unei opinii cu privire la recomandările formulate de auditorii interni și la respectarea *Codului de conduită etică* de către auditorii interni.

În același timp, s-a prevăzut că și instituțiile publice care derulează un buget mai mic de 2 mld. lei în cursul unui exercițiu bugetar, pot constitui comitete de audit intern în scopul creșterii eficienței activității de audit intern.

În prezent, potrivit cadrului de reglementare în vigoare, în România există în sistemul public doar Comitetul pentru Audit Public Intern, care este organizat și funcționează pe lângă Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern, din cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Acest comitet are rolul de a acționa în vederea definirii strategiei și a îmbunătățirii activității de audit intern în conformitate cu prevederile *Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată*, act normativ care este în concordanță cu *Standardele internaționale de audit intern* și cu practica recunoscută în domeniu.

Înființarea comitetelor de audit intern izvorăște din necesitatea alinierii practicii din sectorul public intern din România la practica internațională în domeniul auditului intern, prin implementarea cerințelor *Standardului de audit intern nr. 1110 „Independența în cadrul organizației”* referitoare la constituirea comitetelor de audit intern.

Precizăm că, în cuprinsul *Legii nr. 191/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern*, este prevăzută obligativitatea ca Ministerul Finanțelor Publice să elaboreze Normele privind înființarea comitetelor de audit intern.

II. Schimbări preconizate

În baza *art. V alin. (4) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată*, Ministerul Finanțelor Publice a elaborat *Normele privind înființarea comitetelor de audit intern*, care cuprind, în principal, următoarele reglementări:

- Constituirea, într-o primă etapă, a comitetelor de audit intern la nivelul ordonatorilor principali de credite de la nivel central care derulează anual un buget mai mare de 2 mld. lei.

- Comitetele de audit intern sunt organisme cu caracter consultativ, care sunt organizate și care funcționează pe lângă compartimentele de audit intern din cadrul acestor entități publice centrale și care acționează în vederea îmbunătățirii activității de audit intern.

- Comitetele de audit intern sunt formate din 5-7 membri, respectiv conducătorul compartimentului de audit public intern, 2-3 auditori interni cu experiență de minimum 5 ani care activează în alte entități publice și 2-3 specialiști cu vechime de minimum 5 ani, care activează în domeniile specifice de activitate sau în domeniile-suport ale instituției. De asemenea, se precizează durata de 3 ani a mandatului membrilor și condițiile de încetare a acestuia, modalitatea de organizare a ședințelor și de luare a deciziilor, precum și documentele elaborate.

- Stabilirea atribuțiilor comitetelor de audit intern, respectiv de a dezbate și aviza planurile multianuale și anuale de audit intern și Raportul anual privind activitatea de audit public intern desfășurată în cadrul entității publice, analiza și emiterea unei opinii cu privire la recomandările neînsușite de conducătorul entității publice, de avizare a Cartei auditului intern, precum și examinarea sesizărilor referitoare la nerespectarea Codului privind conduita etică a auditorului intern.

- Desemnarea auditorilor interni ca membri în Comitetele de Audit Intern se face de către conducătorul entității publice în baza propunerilor formulate de ministere, iar a specialiștilor din cadrul entității în baza propunerilor formulate de compartimentul de audit intern.

- Cooptarea auditorilor interni și a specialiștilor din cadrul entității în cadrul comitetului de audit intern se face în număr egal, pentru a realiza echilibrul decizional.

- Alegerea președintelui comitetului de audit intern, organizarea și desfășurarea ședințelor, elaborarea Regulamentului propriu de organizare și funcționare, care cuprinde modul de organizare și desfășurare a ședințelor, relațiile și responsabilitățile stabilite și asumate.

- Stabilirea responsabilităților președintelui comitetului de audit intern cu privire la organizarea și desfășurarea ședințelor, precum și a periodicității ținerii ședințelor și numărului minim al membrilor prezenți astfel încât acestea să fie legal constituite.

- Asigurarea evidenței avizelor emise de Comitetele de Audit Intern cu ajutorul Registrului de evidență, condus de secretariatul asigurat de compartimentul de audit public intern.

- Asigurarea secretariatului și a bunei desfășurări a activității de către compartimentul de audit intern din cadrul entității publice centrale.

III. Alte modificări

Coordonarea procesului de înființare a comitetelor de audit intern va fi realizată de către Ministerul Finanțelor Publice prin Unitatea Centrală de Armonizare a Auditului Public Intern.

În proiectul de norme se mai precizează că entitățile publice care derulează în cursul unui exercițiu un buget mai mic de 2 mld. lei, opțional, pot constitui comitete de audit intern.

Prin atribuțiile lor, comitetele de audit intern vor sprijini și supraveghea activitatea de audit intern, asigurându-i independența și obiectivitatea și vor concentra activitatea pe zonele majore de risc și vor evalua contribuția pe care acesta o aduce la bunul mers al entității.

Secțiunea 3.						
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ						
1. Impactul macroeconomic	Prin implementarea comitetelor de audit intern în entitățile publice centrale care derulează bugete de peste 2 mld. lei și care sunt ordonatori principali de credite, va crește eficiența activității compartimentelor de audit public intern și contribuția acestora la îmbunătățirea activității în administrația publică centrală. Creșterea gradului de independență a funcției de audit intern ca urmare a faptului că, comitetele de audit intern vor asigura interfața între auditorii interni și managementul organizației.					
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Creșterea transparenței în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public, ceea ce va conduce la dezvoltarea unui mediu concurențial mai bun.					
3. Impactul social	Nu este cazul					
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul					
5. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea 4.						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt (pentru anul curent), cât și pe termen lung (pe cinci ani)						
mil. lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Total 5 ani
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/ minus	0,006	0,137	0,137	0,137	0,137	0,554
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/ minus, din care:						
a) Buget de stat, din care:						
(i) cheltuieli de personal	0,006	0,137	0,137	0,137	0,137	0,554
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) Bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) Bugetul asigurărilor sociale de stat	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii.						
3. Impactul financiar, plus/minus, din care:						
a) Bugetul de stat	0,006	0,137	0,137	0,137	0,137	0,554
b) Bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare.						

Efortul financiar pe an este concretizat astfel: - 11 instituții publice care derulează anual bugete mai mari de 2 mld. lei; 2 ședințe anuale; 5 membri în comitetul de audit intern la nivelul unei instituții publice centrale; indemnizația de ședință 20% din nivelul venitului brut al unui secretar de stat, care a fost considerat la 6.233 lei/lunar; intrarea în vigoare a actului normativ trim. IV anul curent. Potrivit art. 9 alin (9) din Legea nr. 672/2002 membrii comitetului de audit intern primesc o indemnizație de ședință stabilită în aceleași condiții ca și indemnizația de ședință a membrilor Comitetului pentru Audit Public Intern, respectiv de 20% din nivelul echivalent salariului brut al secretarilor de stat. Până la data de 31 decembrie 2010 indemnizația prevăzută la art. 5 alin. (7) din Legea 672/2002 a fost egală cu 1%, în conformitate cu art. 14 din Legea nr. 329/2009l.	0,006	0,137	0,137	0,137	0,137	0,554
7. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea 5.						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	Acte administrative ale conducătorilor entităților publice care îndeplinesc criteriile și cerințele de a constitui comitete de audit intern					
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul					
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul					
4. Evaluarea conformității	Nu este cazul					
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării.	Gradul de conformitate (se conformează/nu se conformează)				Comentarii	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul					
6. Alte informații	Nu este cazul					
Secțiunea 6.						
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ						
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	Comisia de Dialog Social					

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ.	Nu este cazul
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activitățile acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației locale la elaborarea proiectelor de acte normative.	Nu este cazul
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale.	Nu este cazul
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul act normativ va fi supus avizării: • Consiliului Legislativ; • Consiliului Economic și Social; • Curții de Conturi.
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea 7.	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Este îndeplinită procedura de asigurare a transparenței în administrația publică prevăzută de Legea nr. 52/2003 privind afișarea pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor Publice.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea 8.	
Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	1. Ministerul Finanțelor Publice, prin Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern, va coordona procesul de înființare a comitetelor de audit intern; 2. Entitățile publice care derulează un buget anual de peste 2 mld. lei și sunt ordonatori principali de credite vor proceda la înființarea comitetelor de audit intern; 3. Opțional, și entitățile publice care derulează un buget anual de sub 2 mld. lei pot constitui comitete de audit intern.
2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern, pe care îl supunem spre aprobare.

VICEPRIM - MINISTRU

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

FLORIN GEORGESCU

AVIZAT:

MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

MIRCEA DUȘA,
ministrul administrației și internelor

RADU STROE,
ministrul delegat pentru administrație

MINISTERUL JUSTIȚIEI

VICTOR – VIOREL PONTA,
prim-ministru și ministrul interimar al justiției

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat prezentul proiect de Hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Normelor privind înființarea comitetelor de audit intern, pe care îl supunem spre aprobare.

VICEPRIM - MINISTRU

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

FLORIN GEORGESCU

Avizat:

Secretar de stat,
Gheorghe GHERGHINA

Secretar general,
Ciprian Sebastian BADEA

Direcția de Audit Public Intern
George MAREȘ, director

Unitatea Centrală de Armonizare a Sistemelor de Management Financiar și Control
Constantin SAS, controlor financiar șef-adjunct

Direcția de Legislație și Reglementări Contabile
Georgeta PETRE, director

Direcția Generală de Metodologie Contabilă Instituții Publice
Doina ILIE, director general

Direcția Generală Juridică
Mădălina GHEORGHE, director general

Inițiator:

Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern;
Marcel GHIȚĂ, director general